

MØTEREFERATER 2025

Artsjakt på forvaltningsrelevante arter for å beskytte natur v/ Finn Gregersen. Tirsdag 14. januar på Mathuset, Myren, Skien. Referent: Harald Stendalen.

Møtet ble dessverre avlyst pga. sprengkulde. Mule Varde egner seg dårlig som møtelokale når temperaturen kryper for langt ned. Dårlige varmeovner og høyt under taket er hovedårsakene.

Botanisk tur til Gotland v/ Roger Halvorsen. Tirsdag 4. februar på Mathuset, Myren, Skien. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

28 personer møtte opp på Mathuset i Skien denne dagen for å høre foredraget fra turen til Gotland sommeren 2024. Roger startet med en stopp på veien til Gotland. Det var ved Taberg syd for Jönköping. Her finnes brunburkne og kryssiningen mellom grønnburkne og brunburkne. Han fortalte også om et annet stopp i Småland på Reppeda äng med mengder av trådurt og blant annet lundstarr.

På Gotland blei det i løpet av noen dager en mengde interessante stopp. Det vil føre for langt å gå detaljert inn på alle disse. Her er en liten oversikt over noen av dem:

I Hejnum sokn så de kildetjønna og fjelltettegras.

I Fårösund så de bungerønn (Sorbus faohraei).

Ved Gothem så de piggrørkvein.

I karst-sprekker ved Ekese (Ardre sokn) fikk de se hjortetunge, buskvikke og alvarstrandsmelle.

Ved Sjaustrehammarn (Gammelgarn sokn) fikk de se gotlandssoleie og løkfirtann.

I Anga prästänge fikk de se svensk øyentrøst og kammarimjelle.

På Stora Karlsø fikk de se mahaleb, gåsefot, løvehale, hjortetunge, toppblåfjær, adonis og karlsøsalat.

Ved Klintehamn fikk de se strandmjelt og bakkemure.

På Klinteberget fikk de se stor skogfrue, rød skogfrue og fuglereir.

På Mallgårds källmyr fikk de se kløverert og myrlilje.

Ved Hablingbo blei de vist myrmarihand.

I Näs sokn fikk de se borremynte og krok kjørvel.

På Storms backe fikk de se småsnegleskolm og stripekløver.

I Burs sokn fikk de se fargerese og flikblåkoll.

På Galgeberget i Visby fikk de se gotlandsgeitskjegg og balkanasal.

På Ölbäcks källmarksområde fikk de se gotlandsarve, lodnemjelt og rosenmaure.

I Bergbetningens naturreservat fikk de se elfenbenstistel, stor skjoldbærer og skjoldsyre.

Dette var bare et utvalg av alle blomsterbildene som Roger viste oss fra Gotland denne kvelden.

Roger fortalte også om spennende fugleobservasjoner i løpet av disse dagene.

Roger avsluttet med en stopp på tilbakeveien i Stensjö by utenfor Oscarshamn. Det ble vist bilder av lodnevikke, stripetorskemunn og strihumleblom. Den siste av dem var et hyggelig gjensyn fra tidligere år for Roger.

Årsmøteforedrag: Bilder fra Tenerife 2024 v/ Bjørn Erik Halvorsen.
Fredag 14. februar, Hotell Fritidsparken. Referent: Christian Kortner

Bjørn Erik Halvorsen holdt årets foredrag med bilder fra Tenerife i mars 2024. Han var der sammen med en gjeng andre botanikkinteresserte. De bodde på nordsiden av øya hvor det er regelmessig regn men tok også turer til den langt tørrere og nedbørfattige sørsiden av øya. Tenerife tilhører Kanariøyene og ligger utenfor kysten av nord-Afrika i Atlanterhavet. Øyene er kjent for mange endeme arter. Blant de mest artsrike og for Kanariøyene spesielle slekter nevnes: *Sonchus* (dylle, kurvplante) med 31 arter. *Argyranthemum* (kurvplante) med 32 arter. *Aeonium* (bergknapp) med 44 arter/underarter. *Echium* (ormehode) med 33 arter/underarter. *Euphorbia* (vortemelk) med 43 arter/underarter. Bjørn Erik hadde også bilder av den vakre, oransjefargete og endeme kanariklokka, *Canarina canariensis*, og fikk en velfortjent flaske vin etter foredraget.

Orkidevandring gjennom artsrike slåttemyrer i sør-Tyskland v/ Heiko Liebel.
Onsdag 12. mars på Mule Varde. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

19 personer møtte opp på Mule Varde denne dagen for å høre Heiko Liebels foredrag om et slåttemyr-område ved Murnau i Bayern. Heiko er nå bioøkolog i Asplan Viak AS, men har tidligere jobbet med naturkartlegging av Sentral-Europas største myrområde, Murnauer Moos. Området ligger i Ober-Bayern nord for Garmisch-Partenkirchen. Området har kalkrike kilder med vann som kommer gjennom løsmasser fra kalkfjell og dolomitt i Alpene. 924 karplanter er registrert i området, og derav 39 orkidéarter. Heiko var innom mange av disse, samtidig som han informerte om biotop-mangfoldet og ulike myrtyper på denne sletta. På området er det registrert 251 fuglearter. Sletta har minst 1000 år med naturbeite. Den er foreslått å komme inn på Unescos verdensarv-liste. Bøndene får nå støtte til å ta vare på området på naturvennlig måte. Vi fikk også høre om andre arter enn orkidéer, slik som for eksempel huldrestarr og småull. Heiko var innom trusler mot denne sletta slik som for eksempel gjengroing, grøfting, varmere klima, økt nedbør og oversvømmelser. Heiko fortalte litt om naturprosjekter som han har deltatt i her hjemme og om egen forskning som han har drevet med.

Kurs i Artsobservasjoner v/ Øystein Nilsen.
Tirsdag 6. mai på Hotell Fritidsparken. Referent: Øystein Nilsen.

Kurset ble avlyst pga. manglende påmelding.

Blomstrende sommerminner v/ foreningens medlemmer.

Tirsdag 4. november på Hotell Fritidsparken. Referent: Christian Kortner.

15 møtte fram til dette møtet.

Bjørn Erik Halvorsen startet med å vise bilder fra ulike steder på sørlandet. Noen av disse var; Fra Grimstad glisnesvineblom og flatsivaks. Fra Søgne kjølfaks. Fra Mandal lakksennep, ugrasbingel, firtann og giftkjørvel.

Hvis årets sommertur går til sørlandet så kan vi kanskje få se noen av disse.

Øystein Nilsen viste bilder fra alt vesentlig Telemark og nærområdene. Blant disse var engklokke, ertevikke, muserumpe og myrstjerneblom.

Etter bildene vanket det snitter på de frammøtte og praten satt løst.

Myr- og våtmarksrestaurering v/ Pål Martin Eid.

Onsdag 19. november på Hotell Fritidsparken. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

20 personer møtte opp på Hotell fritidsparken denne dagen for å høre på Pål Martin Eid. Pål Martin har jobbet med restaurering av myr- og våtmarker i mange år, både i forhold til planlegging, prosjektering og overvåking.

Ny forskrift er underveis som skal forby nedbygging av myr. Fram til nå har det vært forbud mot dyrking og grøfting av myr. En myr er et viktig karbonlager, og hvis den tørrlegges så vil forråtnelse komme i gang, og karbonet vil slippes fri i tillegg til andre sterkere klimagasser. I Sverige regner man med at ødelagt våtmark og myrer slipper ut like mye CO₂ som personbiltrafikken per år. I tillegg er myrer viktig som flomdemper i et vassdrag.

Pål Martin fortalte fra prosjekter som han har vært med på. Det første han viste oss var i Halden. Her viste han hvordan grøftene ble tettet ved bruk av myras egen masse. Vi fikk se hvordan vannspeilet steg igjen og hvordan vegetasjonen kom tilbake. Spesielt er det hyggelig at fuglelivet raskt kom tilbake til myra. Det neste eksempelet han viste oss var en gammel meander ved Steinsholt og et eksempel fra Asker.

Vi fikk orientering hvordan en senkning med bekk eller vann over tid blei fylt med masse og utviklet seg til myr, og hvordan vegetasjonen på toppen endret seg over tid. Dette gjorde han ved å vise figurer og bilder som illustrerte tverrsnitt av myra. Det er aktiv vekst-torvmose på toppen og dødt materiale dypere nede. Materialet i myra er vanligvis svært surt og det er sjelden vellykket med skogplanting på ei grøfta myr.

Vi fikk vite at karbonlageret er mye høyere i ei myr enn i tropisk regnskog per m². Vi er nå inne i FNs tiår for natur-restaurering.

Pål Martin viste oss på slutten av foredraget eksempel på hvordan et veiprosjekt på E10 i Vesterålen nå fylte myr-masser langs vegen for å raskt få tilbake myrlandskapet.

I Telemark er det prosjekter i gang i Kragerø, Bamble og Drangedal kommuner og to prosjekter i Skien kommune. Prosentmessig er det, så langt, lite gjort i Norge, så potensialet framover er høyt. Med nåværende fart vil det ta 600 år å komme i mål med dette arbeidet.

Norge bruker nå 30 millioner kroner per år til natur-restaurering.

Julemøte med bilder fra Öland.

Fredag 5. desember på Hotell Fritidsparken. Referent: Bjørn Erik Halvorsen.

21 personer møtte opp på Hotell fritidsparken denne kvelden.

Roger Halvorsen fikk starte kvelden med bilder fra Öland sommeren 2025. Han hadde vært med Botaniska Föreningen i Göteborg (BFiG). De hadde besøkt øya en snau uke forut for TBFs tur. På denne turen hadde både Eirik Ljungstrand og Ulla-Britt Andersson (hovedforfatter av siste utgave av Ölands flora) deltatt, og da hadde de blitt ledet til flere svært spennende lokaliteter. Denne turen er grundig beskrevet i BFiG's medlemsblad Calluna. Roger underholdt også med sanginnslag.

Etterpå viste Kristin Vigander bilder fra TBFs tur. Det blei mange flotte bilder, spesielt av alle orkidéene. TBF har laget eget hefte fra denne turen.

Da hadde vi nesten brukt en time på å se på bilder, så vi valgte å utelate de bildene som referenten hadde tatt med som en ekstra sikkerhet hvis det blei få bilder denne kvelden.

Listéra nr. 2 2025 og TBFs hefte fra Ölandsturen blei delt ut til de frammøtte.